

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка**

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра дошкільної і початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

інституту педагогіки і психології

Навчально-наукового

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ**

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **013 Початкова освіта**

освітня-програма **Початкова освіта**

Мова навчання **українська**

Погоджено науково-методичною
комісією ННПП

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

Суми – 2024

Розробник:

Васько Ольга Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної і початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти

Протокол № 01 від 28 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

канд. пед. наук, доцент

Наталія ПАВЛУЩЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни						
		денна форма навчання		заочна форма навчання				
Кількість кредитів – 8	бакалавр	Обов'язкова						
		Рік підготовки:						
2-й								
Семестр								
3-й		4-й		3-й		4-й		
Лекції								
22 год.		18 год.		4 год.		4 год.		
Практичні, семінарські								
32 год.		22 год.		6 год.		4 год.		
Самостійна робота								
64 год.		78 год.		108 год.		110 год.		
Консультації:								
2 год.		2 год.		2 год.		2 год.		
Вид контролю: залік, екзамен								
Загальна кількість годин – 240								

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формувати методичну компетентність майбутніх учителів початкових класів при вивченні математичної освітньої галузі.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомити студентів з цілями, завданнями, змістом і особливостями побудови початкового курсу математики; нормативними документами, якими має керуватися вчитель; структурою уроку математики; з методикою опрацювання основних тем відповідно до результатів навчання за змістовими лініями Державного стандарту початкової загальної освіти математичної освітньої галузі; сформувати в студентів готовності застосовувати знання про методику навчання молодших школярів окремих питань програми; до самостійної розробки систем навчальних завдань із підготовки до введення нового матеріалу, ознайомлення з ним та формування математичних вмінь та навичок; готовність до реалізації здобутих знань та вмінь під час реальних

уроків математики за будь-яким навчально-методичним комплектом; ознайомити студентів з технологіями формування предметно-математичної компетентності молодших школярів; узагальнити методичні системи формування в учнів початкових класів формування обчислювальних навичок та умінь розв'язувати задачі.

Відповідно до освітньо-професійної програми Початкова освіта першого рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка кваліфікація Бакалавр початкової освіти. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти, у студентів необхідно **сформувати інтегральну, загальні і спеціальні (фахові) компетентності**, а саме:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК-4. Здатність працювати в команді.
	ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
	ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
	СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.
	СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної,

	<p>математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p>
	<p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.</p>
	<p>СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p>
	<p>СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p>
	<p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p>
	<p>СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p>
	<p>СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.</p>
	<p>СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.</p>
	<p>СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.</p>
	<p>СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p>
	<p>СК-13. Здатність орієнтуватися в культурно-історичних особливостях регіону з подальшим використанням отриманих знань у професійній діяльності.</p>

	СК-14. Здатність до самоаналізу, самовдосконалення та підвищення якості професійної діяльності.
--	--

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання математичної освітньої галузі» є опанування основ педагогіки, теорії навчання, психології і математики.

3. Результати навчання за дисципліною

ПР-01	Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПР-02	Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
ПР-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПР-05	Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПР-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПР-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПР-08	Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПР-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПР-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПР-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПР-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПР-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПР-15	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.
ПР-18	Планувати та реалізовувати заходи щодо самовдосконалення та підвищення якості професійної діяльності.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90–100	<ul style="list-style-type: none"> – володіє на високому рівні теоретичними і практичними знаннями з методики навчання математичної освітньої галузі; – знає зміст основних змістових ліній навчальної дисципліни; – знає зміст початкового курсу математики за роками навчання та темами; – викладає навчальний матеріал з кожної теми у повному обсязі та ілюструє його практичними приладами; – на високому рівні володіє методикою застосування сучасних педагогічних технологій навчання математики; – володіє традиційними та новими методичними підходами до викладання конкретних тем, наводить приклади за сучасними підходами та приклади з передового педагогічного досвіду; – робить узагальнення та ілюструє теоретичні положення прикладами щодо викладання конкретних тем навчальної дисципліни з використанням сучасних навчальних технологій, уміє застосовувати набуті знання у різних дидактичних ситуаціях.
82–89	<ul style="list-style-type: none"> – володіє на належному рівні теоретичними і практичними знаннями з методики навчання математичної освітньої галузі; – знає зміст основних змістових ліній навчальної дисципліни; – знає обсяг та послідовність викладу навчального матеріалу певної теми, достатньо повно та усвідомлено викладає навчальний матеріал; – володіє на належному рівні сучасними педагогічними технологіями навчання математики; – знає традиційні і нові методичні підходи до викладання конкретних тем; – вміє робити узагальнення та ілюструвати теоретичні положення прикладами щодо викладання конкретних тем методики і технологій навчання математики з використанням сучасних навчальних технологій, застосовувати набуті знання у різних дидактичних ситуаціях.
75–81	<ul style="list-style-type: none"> – володіє на достатньому рівні теоретичними і практичними знаннями з методики навчання математичної освітньої галузі; – знає зміст основних змістових ліній навчальної дисципліни; – знає обсяг та послідовність викладу навчального матеріалу певної теми, достатньо повно та усвідомлено викладає навчальний матеріал; – володіє на достатньому рівні сучасними педагогічними технологіями навчання математики; – знає традиційні і нові методичні підходи до викладання конкретних тем; – вміє робити узагальнення та ілюструвати теоретичні положення прикладами щодо викладання конкретних тем методики і технологій навчання математики з використанням сучасних навчальних технологій проте припускається незначних огріхів, застосовувати набуті знання у різних дидактичних ситуаціях.
64–74	<ul style="list-style-type: none"> – володіє теоретичними знаннями з методики навчання математичної освітньої галузі поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування; – знає науково-методичні засади методики і технологій навчання

	<p>математики;</p> <ul style="list-style-type: none"> – знає зміст основних змістових ліній навчального предмета, але допускає неточності у викладі обсягу та порушує послідовності подання навчального матеріалу; – виявляє поверхові знання у висвітлені певних тем курсу; – не володіє на належному рівні сучасними педагогічними технологіями навчання математики; – на низькому рівні володіє традиційними і нетрадиційними методичними підходами до викладання конкретних тем; – узагальнення, які робить магістрант, стосуються лише конкретних питань навчального матеріалу.
60–63	<ul style="list-style-type: none"> – володіє теоретичними знаннями з методики навчання математичної освітньої галузі на низькому рівні; – знає науково-методичні засади методики і технологій навчання математики на низькому рівні; – знає зміст основних змістових ліній навчального предмета, але допускає неточності у викладі обсягу та порушує послідовності подання навчального матеріалу; – виявляє поверхові знання у висвітлені певних тем курсу; – не володіє на належному рівні сучасними педагогічними технологіями навчання математики; – на низькому рівні володіє традиційними і нетрадиційними методичними підходами до викладання конкретних тем; – узагальнення, які робить магістрант, стосуються лише конкретних питань навчального матеріалу, які робить з допомогою викладача.
35–59	<ul style="list-style-type: none"> – має поверхові знання з методики навчання математичної освітньої галузі; – виявляє нечіткі знання науково-методичних засад у вивченні методики і технологій навчання математики; – допускає порушення послідовності викладу навчального матеріалу; – дає неповні відповіді щодо окремих питань методики і технологій навчання математики у початкових класах, – припускається грубих помилок у викладі навчального матеріалу; – поверхово володіє традиційними і нетрадиційними методичними підходами до викладання конкретних тем; – не вміє робити узагальнень та ілюструвати теоретичні положення відповідними прикладами з використанням сучасних навчальних технологій; – не вміє застосовувати набуті знання у різних дидактичних ситуаціях.
1–34	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє навчальним матеріалом; – виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів

3 семестр

Поточний контроль			Сума
Розділ	Тема		
Розділ 1	T.1.1	5	100
	T.1.2		
	T.1.3	5	
	T.1.4		
Розділ 2	T.2.1	10	
	T.2.2	5	
Розділ 3	T.3.1	5	
	T.3.2	10	
	T.3.3	10	
Розділ 4	T.4.1	5	
	T.4.2	10	
Розділ 5	T.5.1	5	
	T.5.2	5	
	T.5.3	5	
Розділ 6	T.6.1	10	
	T.6.2	10	
Разом		100	

4 семестр

Поточний контроль			Підсумковий контроль	Сума
Розділ	Тема			
Розділ 7	T.7.1	5	25	100
	T.7.2			
Розділ 8	T.8.1	5		
	T.8.2	5		
	T.8.3	5		
	T.8.4	5		
Розділ 9	T.9.1	5		
	T.9.2	5		
	T.9.3	5		
	T.9.4	5		
	T.9.5	5		
	T.9.6	5		
Розділ 10	T.10.1	10		
	T.10.2	5		
Розділ 11	T.11.1	5		
	T.11.2			
Разом		75		

T 1.1, T 1.2 ... T2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
64 – 74	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: залік і екзамен, тестування, презентації результатів виконаних завдань, оцінка самостійної роботи здобувачів освіти.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

3 семестр

Розділ 1.

Теоретичні і дидактичні основи методики навчання математичної освітньої галузі

Тема 1.1. Методика навчання математичної освітньої галузі як педагогічна наука.

Тема 1.2. Початковий курс математики як навчальний предмет.

Тема 1.3. Засоби навчання математики.

Тема 1.4. Організація навчання математики в початковій школі.

Розділ 2.

Методика вивчення нумерації і арифметичних дій додавання і віднімання в концентрі «Десяток»

Тема 2.1. Методика вивчення нумерації чисел першого десятка.

Тема 2.2. Методика вивчення додавання і віднімання в межах десяти.

Розділ 3.

Методика вивчення нумерації і арифметичних дій в концентрі «Сотня»

Тема 3.1. Методика вивчення нумерації чисел першої сотні.

Тема 3.2. Методика вивчення додавання і віднімання в межах 100.

Тема 3.3. Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в концентрі «Сотня».

Розділ 4.

Методика вивчення нумерації і арифметичних дій в концентрі «Тисяча»

Тема 4.1. Методика вивчення нумерації і арифметичних дій додавання і віднімання в межах 1000.

Тема 4.2. Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в межах 1000.

Розділ 5.

Методика вивчення нумерації і арифметичних дій в концентрі «Багатоцифрові числа»

Тема 5.1. Методика вивчення нумерації багатоцифрових чисел.

Тема 5.2. Методика вивчення додавання та віднімання багатоцифрових чисел.

Тема 5.3. Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в концентрі «Багатоцифрові числа».

Розділ 6.

Алгебраїчна пропедевтика в початкових класах.

Формування уявлень про величини.

Тема 6.1. Методика алгебраїчної пропедевтики в 1-4 класах.

Тема 6.2. Методика навчання основних величин в 1-4 класах.

4 семестр

Розділ 7.

Загальні питання методики навчання розв'язуванню задач

Тема 7.1. Сюжетні задачі, їх роль і місце у початковому курсі математики.

Тема 7.2. Етапи процесу розв'язування сюжетних задач.

Розділ 8.

Методика формування уміння розв'язувати прості задачі

Тема 8.1. Класифікація простих задач. Ознайомлення з поняттям «задача», компонентами задачі.

Тема 8.2. Закріплення поняття «задача». Формування умінь розв'язувати прості задачі в 1-му класі.

Тема 8.3. Методика роботи над простими задачами в 2 класі: задачі, що розкривають конкретний зміст дій множення і ділення.

Тема 8.4. Методика роботи над простими задачами пов'язаними з поняттям відношення.

Розділ 9.

Методика формування вміння розв'язувати складені задачі

Тема 9.1. Методика ознайомлення зі складеною задачею.

Тема 9.2. Методика роботи над задачами на знаходження 4-го пропорційного.

Тема 9.3. Методика роботи над задачами на пропорційне ділення.

Тема 9.4. Методика роботи над задачами на знаходження невідомих за двома різницями.

Тема 9.5. Методика роботи над задачами на рух.

Тема 9.6. Методика роботи над задачами на спільну роботу і на знаходження середнього арифметичного.

Розділ 10.

Геометрична пропедевтика в початкових класах.

Формування уявлень про дроби.

Тема 10.1. Методика геометричної пропедевтики в 1-4 класах.

Тема 10.2. Методика формування уявлень про дроби в 3-4 класах.

Розділ 11.

Інтегроване навчання математики молодших школярів у НУШ

Тема 11.1. Інтегроване навчання математики: тематичний і діяльнісний підходи.

Тема 11.2. Інтеграція змісту математичної освітньої галузі з іншими освітніми галузями початкової школи.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.р
3 семестр										
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ І ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ										
Тема 1.1. Методика навчання математичної освітньої галузі як педагогічна наука.	6	1	–	–	5	6	1	–	–	5
Тема 1.2. Початковий курс математики як навчальний предмет	6	1	2	–	3	6	1	–	–	5
Тема 1.3. Засоби навчання математики	6	–	2	–	4	6	–	–	–	6
Тема 1.4. Організація навчання математики в початковій школі	4	–	–	–	4	4	–	–	–	4

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НУМЕРАЦІЇ І АРИФМЕТИЧНИХ ДІЙ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В КОНЦЕНТРИ «ДЕСЯТОК»										
Тема 2.1. Методика вивчення нумерації чисел першого десятка	10	4	4	–	2	10	2	–	–	8
Тема 2.2. Методика вивчення додавання і віднімання в межах десяти	8	2	2	–	4	8	–	2	–	6
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НУМЕРАЦІЇ І АРИФМЕТИЧНИХ ДІЙ В КОНЦЕНТРИ «СОТНЯ»										
Тема 3.1. Методика вивчення нумерації чисел першої сотні	6	2	2	–	2	6	–	–	–	6
Тема 3.2. Методика вивчення додавання і віднімання в межах 100	10	4	4	–	2	10	–	2	–	8
Тема 3.3. Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в концентрі «Сотня»	8	2	4	–	2	8	–	2	–	8
РОЗДІЛ 4. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НУМЕРАЦІЇ І АРИФМЕТИЧНИХ ДІЙ В КОНЦЕНТРИ «ТИСЯЧА»										
Тема 4.1. Методика вивчення нумерації і арифметичних дій додавання і віднімання в межах 1000	8	2	2	–	4	8	–	–	–	8
Тема 4.2. Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в межах 1000	8	2	4	–	2	8	–	–	–	8
РОЗДІЛ 5. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НУМЕРАЦІЇ І АРИФМЕТИЧНИХ ДІЙ В КОНЦЕНТРИ «БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА»										
Тема 5.1. Методика вивчення нумерації багатоцифрових чисел	8	–	2	–	6	8	–	–	–	8
Тема 5.2. Методика вивчення додавання та віднімання багатоцифрових чисел	8	–	2	–	6	8	–	–	2	6
Тема 5.3. Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в концентрі «Багатоцифрові числа»	8	2	2	–	4	8	–	–	–	8
Розділ 6. АЛГЕБРАЇЧНА ПРОПЕДЕВТИКА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ. ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ВЕЛИЧИНИ.										
Тема 6.1. Методика алгебраїчної пропедевтики в 1-4 класах.	8	–	–	1	7	8	–	–	–	8
Тема 6.2. Методика навчання основних величин в 1-4 класах.	8	–	–	1	7	8	–	–	–	8
Усього годин	120	22	32	2	64	120	4	6	2	108
4 семестр										
РОЗДІЛ 7. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЮ ЗАДАЧ										
Тема 7.1. Сюжетні задачі, їх роль і місце у початковому курсі математики	6	2	2	–	2	6	2	2	–	2
Тема 7.2. Етапи процесу розв'язування сюжетних задач	8	4	–	–	4	8	2	–	–	6

РОЗДІЛ 8. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ УМІННЯ РОЗВ'ЯЗУВАТИ ПРОСТІ ЗАДАЧІ										
Тема 8.1. Класифікація простих задач. Ознайомлення з поняттям «задача», компонентами задачі	6	2	2	–	2	6	–	–	–	6
Тема 8.2. Закріплення поняття «задача». Формування умінь розв'язувати прості задачі в 1-му класі	6	–	2	–	4	6	–	–	–	6
Тема 8.3. Методика роботи над простими задачами в 2 класі: задачі, що розкривають конкретний зміст дій множення і ділення	6	–	2	–	4	6	–	–	–	6
Тема 8.4. Методика роботи над простими задачами пов'язаними з поняттям відношення	8	–	2	–	6	8	–	–	–	8
РОЗДІЛ 9. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ УМІННЯ РОЗВ'ЯЗУВАТИ СКЛАДЕНІ ЗАДАЧІ										
Тема 9.1. Методика ознайомлення зі складеною задачею	8	2	2	–	4	8	–	2	–	6
Тема 9.2. Методика роботи над задачами на знаходження 4-го пропорційного	8	2	2	–	4	8	–	–	–	8
Тема 9.3. Методика роботи над задачами на пропорційне ділення.	8	2	2	–	4	8	–	–	–	8
Тема 9.4. Методика роботи над задачами на знаходження невідомих за двома різницями.	8	2	2	–	4	8	–	–	–	8
Тема 9.5. Методика роботи над задачами на рух	8	2	4	–	2	8	–	–	2	6
Тема 9.6. Методика роботи над задачами на спільну роботу і на знаходження середнього арифметичного	8	–	–	–	8	8	–	–	–	8
РОЗДІЛ 10. ГЕОМЕТРИЧНА ПРОПЕДЕВТИКА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ. ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ДРОБИ.										
Тема 10.1. Методика геометричної пропедевтики в 1-4 класах.	8	–	–	1	7	8	–	–	–	8
Тема 10.2. Методика формування уявлень про дроби в 3-4 класах.	8	–	–	1	7	8	–	–	–	8
РОЗДІЛ 12. ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У НУШ										
Тема 12.1. Інтегроване навчання математики: тематичний і діяльнісний підходи	8	–	–	–	8	8	–	–	–	8
Тема 12.2. Інтеграція змісту математичної освітньої галузі з іншими освітніми галузями початкової школи.	8	–	–	–	8	8	–	–	–	8
Усього годин	120	18	22	2	78	120	4	4	2	110

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
3 семестр			
1.	Початковий курс математики як навчальний предмет	2	
2.	Засоби навчання математики	2	
3.	Методика вивчення нумерації чисел першого десятка	4	–
4.	Методика вивчення додавання і віднімання в межах десяти	2	2
5.	Методика вивчення нумерації чисел першої сотні	2	–
6.	Методика вивчення додавання і віднімання в межах 100	4	2
7.	Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в концентрі «Сотня»	4	2
8.	Методика вивчення нумерації і арифметичних дій додавання і віднімання в межах 1000	2	–
9.	Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в межах 1000	4	–
10.	Методика вивчення нумерації багатоцифрових чисел	2	–
11.	Методика вивчення додавання та віднімання багатоцифрових чисел	2	
12.	Методика вивчення арифметичних дій множення і ділення в концентрі «Багатоцифрові числа»	2	–
Разом		32	6
4 семестр			
1.	Сюжетні задачі, їх роль і місце у початковому курсі математики. Підготовча робота до введення поняття «задача»	2	–
2.	Класифікація простих задач. Ознайомлення з поняттям «задача», компонентами задачі	2	2
3.	Закріплення поняття «задача». Формування умінь розв'язувати прості задачі в 1-му класі	2	–
4.	Методика роботи над простими задачами в 2 класі: задачі, що розкривають конкретний зміст дій множення і ділення	2	–
5.	Методика роботи над простими задачами пов'язаними з поняттям відношення	2	–
6.	Методика ознайомлення зі складеною задачею	2	2
7.	Методика роботи над задачами на знаходження 4-го пропорційного	2	–
8.	Методика роботи над задачами на пропорційне ділення	2	–
9.	Методика роботи над задачами на знаходження невідомих за двома різницями.	2	–
10.	Методика роботи над задачами на рух	4	–
Разом		22	4

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Богданович М. В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах : [навч. посібник]. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. 368 с.
2. Державний стандарт початкової освіти / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
3. Діючі підручники з математики для 1–4 класів.
4. Електронні версії підручників / Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
5. Коваль Л.В., Скворцова С.О. Методика викладання математики: теорія і практика. Х.: Принт-лідер, 2011. 414 с.
6. Навчальні програми для 1–4 класів / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
7. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
8. Скворцова С. О., Онопрієнко О.В. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. Посіб. – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 352 с.
9. Скворцова С. О., Онопрієнко О.В. Нова українська школа: методика навчання математики у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. Посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 320 с.
10. Скворцова С.О. Методика навчання математики в 1-му класі: методичний посібник для вчителів перших класів та студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Одеса: Фенікс, 2011. 240 с.
11. Скворцова С.О. Методика навчання розв’язування сюжетних задач у початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання». Частина I. Методика формування в молодших школярів умінь розв’язувати задачі певних видів. Одеса: Фенікс, 2011. 156 с.
12. Скворцова С.О. Методика навчання розв’язування сюжетних задач у початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання». Частина II Методика формування в молодших школярів умінь розв’язувати задачі певних видів. Одеса: Фенікс, 2011. 156 с.

Додаткові:

1. Бібліотека методичних матеріалів для вчителів / Всеосвіта. URL: <https://vseosvita.ua>

2. На урок. Освітній проект. URL: <https://naurok.com.ua/>
3. Нова Українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. НУШ. URL: <https://nus.org.ua>

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

Вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання математичної освітньої галузі» передбачає використання аудиторії, яка оснащена мультимедійним комплексом і навчальною дошкою; наочні посібники і таблиці (набори паличок, цифр, роздатковий дидактичний матеріал, набір геометричних фігур тощо); електронні презентації до занять.

До навчальної дисципліни «Методика навчання математичної освітньої галузі» розроблено 2 дистанційних курси для 3 і 4 семестрів відповідно, які розміщені на сайті дистанційного навчання Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Режим доступу:

3 семестр: <https://dl.sspu.edu.ua/course/view.php?id=7438>

4 семестр: <https://dl.sspu.edu.ua/course/view.php?id=9572>

Курс доступний для перегляду тільки зареєстрованим користувачам.